

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ

Ποιος είναι ο τρόπος αντιμετώπισης όταν υπάρχουν φόβοι, υποψίες ή ισχυρισμοί σεξουαλικής βίας;

— Πρόληψη της άσκησης σεξουαλικής βίας στον αθλητισμό και μέσω αυτού

Όσοι ασχολούνται με τον αθλητισμό για παιδιά και νέους χρειάζονται πρόσβαση σε πληροφορίες και εκπαίδευση για να τους βοηθήσουν:

- ▶ να λάβουν πρακτικά μέτρα για να δημιουργήσουν ένα ασφαλές, ευχάριστο και αξιόπιστο περιβάλλον με επίκεντρο το παιδί.
- ▶ να αναγνωρίσουν και να διαχειριστούν το φόβο των παιδιών και των νέων που έχουν ενδεχομένως βιώσει σεξουαλική βία.

— Πώς να συμπεριφερθούμε στα παιδιά και τα νεαρά άτομα που έχουν υποστεί σεξουαλική βία ή σε συναδέλφους που η συμπεριφορά τους δημιουργεί υποψίες

Όλοι πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με τις πολιτικές και τις διαδικασίες εντός των αθλητικών οργανώσεων και να γνωρίζουν σε ποιον να εκφράσουν τις υποψίες ή τις ανησυχίες τους εντός ή εκτός των αθλητικών χώρων.

— Ανταλλαγή και τήρηση του απορρήτου των πληροφοριών

- ▶ Πρέπει να τηρείται η εμπιστευτικότητα των πληροφοριών από καταγγελίες και αναφορές και να παρέχονται μόνον όταν αυτό κρίνεται ως απολύτως απαραίτητο.
- ▶ Οι επίσημοι φορείς πρέπει να συμβουλεύουν τους ενδιαφερόμενους σε ποιες υπηρεσίες μπορούν να απευθυνθούν για να κοινοποιήσουν τις αναφορές τους.

— Οι εθνικοί αθλητικοί οργανισμοί πρέπει να έχουν:

- ▶ μια τεκμηριωμένη πολιτική σχετικά με την προστασία των παιδιών και των νεαρών ατόμων.
- ▶ κώδικες συμπεριφοράς για ενήλικες και νέους.
- ▶ γραπτές διαδικασίες σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης όλων των περιπτώσεων σεξουαλικής βίας που αφορούν σε παιδιά και νέους, ακόμα και σε περιπτώσεις όπου η σεξουαλική κακοποίηση αποκαλύπτεται από τους ίδιους τους οργανισμούς.
- ▶ συστήματα υποβολής παραπόνων και πειθαρχικές διαδικασίες.
- ▶ ένα οριζόμενο πρόσωπο, υπεύθυνο για την προστασία των παιδιών, που όλοι θα γνωρίζουν και θα μπορούν να επικοινωνούν μαζί του.

Οι αθλητικοί σύλλογοι θα πρέπει τουλάχιστον να εξασφαλίσουν ότι τα παιδιά ενημερώνονται για τα δικαιώματά τους, όπως και για τις διαθέσιμες ανοιχτές γραμμές επικοινωνίας, καθώς και να διασφαλίσουν ότι τα μέλη τους γνωρίζουν το άτομο με το οποίο μπορούν να μοιράζονται τις αμφιβολίες και τους φόβους τους.

Τα κριτήρια προστασίας από τη σεξουαλική βία παιδιών και εφήβων διαφέρουν από χώρα σε χώρα. Δεν υπάρχουν πάντοτε πολιτικές και διαδικασίες στους αθλητικούς φορείς/χώρους για να αντιμετωπιστούν προβλήματα σχετικά με την ενδεχόμενη άσκηση σεξουαλικής βίας ή παρενόχλησης παιδιών ή εφήβων. Συνεπώς, οι επικεφαλής των εθνικών αθλητικών φορέων και οι προπονητές οφείλουν να γνωρίζουν τους ισχύοντες μηχανισμούς του κοινού δικαίου (επικοινωνία με τον επίσημο φορέα, τηλεφωνικές γραμμές συμβουλευτικής/ψυχολογικής υποστήριξης αποκλειστικά για παιδιά και εφήβους, γραμμές βοήθειας για ενήλικες κ.λπ.).

Νομικές υποχρεώσεις που αφορούν στην καταγγελία υποψίας ή περίπτωσης σεξουαλικής βίας

— Πώς να απαντήσετε σε ένα παιδί ή νέο που σας λέει ότι έχει πέσει θύμα κακοποίησης: τι να κάνετε και τι όχι

Να θυμάστε ότι τα περισσότερα παιδιά δυσκολεύονται να πουν σε κάποιον ότι βιώνουν σεξουαλική βία.

Είναι πολύ σημαντικό:

- ▶ να μείνετε ήρεμος/η και να μην δείξετε ταραχή ή απαξίωση.
- ▶ να ακούσετε προσεκτικά τι θα πει το παιδί ή ο νέος.
- ▶ να διαβεβαιώσετε το παιδί ή το νεαρό άτομο ότι έκανε πολύ καλά που σας μίλησε και ότι δεν ευθύνεται γι' αυτό που του συνέβη.
- ▶ να πείτε στο παιδί ή το νεαρό άτομο ότι το πιστεύετε.
- ▶ να αφήσετε το παιδί ή το νεαρό άτομο να μιλήσει ελεύθερα και να πει αυτό που θέλει.
- ▶ να θέσετε ερωτήσεις μόνον για να διευκρινίσετε ένα σημείο που μπορεί να μην καταλάβατε - θυμηθείτε ότι το παιδί ή το νεαρό άτομο μπορεί χρειαστεί να καταθέσει εκ νέου στις αρχές/υπηρεσίες ή στο πλαίσιο μιας ανάκρισης.
- ▶ να αποφύγετε να δώσετε οποιοδήποτε υποσχέσεις τις οποίες ίσως να μην μπορέσετε να τηρήσετε, όπως το να κρατήσετε αυτά που σας είπε εμπιστευτικά τη στιγμή που θα πρέπει να τα γνωστοποιήσετε.
- ▶ να πείτε στο παιδί ή στο νεαρό άτομο το τι πρόκειται να κάνετε αμέσως μετά.
- ▶ να δώσετε πληροφορίες για άλλες πηγές βοήθειας, όπως π.χ. οι γραμμές βοήθειας για παιδιά.
- ▶ να διαβιβάσετε άμεσα την αναφορά στον υπεύθυνο για την προστασία των παιδιών εντός του αθλητικού φορέα. Εάν ο υπεύθυνος/η δεν είναι διαθέσιμος ή εάν δεν έχει οριστεί κανένας γι' αυτήν τη θέση, φροντίστε να κοινοποιήσετε τις πληροφορίες σε επίσημους φορείς, οι οποίοι μπορούν να λάβουν μέτρα για τη διερεύνηση των ισχυρισμών και τη διαφύλαξη της ασφάλειας του παιδιού ή του νεαρού ατόμου. Ζητήστε τη συμβουλή του αρμόδιου φορέα για το ποιος πρέπει να επικοινωνήσει με τους γονείς του παιδιού ή του νεαρού ατόμου.

— Παράπονα και πειθαρχικές διαδικασίες

Εξακολουθεί να παραμένει περίπλοκη η διαδικασία ολοκλήρωσης των ποινικών διαδικασιών, ακόμη και με τους προηγμένους μηχανισμούς απονομής δικαιοσύνης, γιατί δεν είναι εύκολη η απόδειξη «πέραν κάθε αμφιβολίας» όταν πρόκειται για ευάλωτα θύματα, ειδικά όταν η σεξουαλική βία ή κακοποίηση έχει ασκηθεί στα κρυφά.

Αποτελεί, επομένως, ευθύνη των εθνικών αθλητικών οργανισμών να χειριστούν τις καταγγελίες περί βίας που υποβάλλονται κατά των μελών του προσωπικού ή των εθελοντών τους.

Συνεπώς, για να αντιμετωπίσουν παραβιάσεις του κώδικα δεοντολογίας, οφείλουν να αναπτύξουν ένα πλαίσιο πολιτικών και διαδικασιών:

- ▶ διαδικασίες υποβολής καταγγελιών
- ▶ πειθαρχικές ακροάσεις
- ▶ παράπονα/αιτιάσεις
- ▶ προσφυγές

— Απαιτούμενες ενέργειες όταν υπάρχουν υπόνοιες/υποψίες

- ▶ Ενημερωθείτε για τη διαδικασία στο πλαίσιο του οργανισμού σας και σχετικά με το ποιος είναι υπεύθυνος να παραλάβει την αναφορά/καταγγελία σας, εντός και εκτός αθλητικού πλαισίου.
- ▶ Καταγράψτε γεγονότα και παρατηρήσεις όσο το δυνατόν λεπτομερέστερα, χωρίς να εκφέρετε προσωπικές κρίσεις.
- ▶ Βεβαιωθείτε ότι η αναφορά σας είναι αρκετά ακριβής και συγκεκριμένη ώστε να μπορείτε να ανατρέξετε σε αυτή σε πιθανές μελλοντικές ποινικές διαδικασίες.
- ▶ Να γνωρίζετε, εφόσον χρειαστεί, σε ποιον μπορείτε να απευθυνθείτε εκτός του οργανισμού σας.

Ανταποκριθείτε – Ακολουθήστε τις υπάρχουσες διαδικασίες.

Καταγράψτε – Χρησιμοποιήστε τη φόρμα αναφοράς (εάν υπάρχει), καταγράψτε γεγονότα και παρατηρήσεις χωρίς να εκφέρετε γνώμη, με όσο το δυνατόν περισσότερες λεπτομέρειες.

Αντιδράστε – Αναφέρετε τις ανησυχίες σας στο άτομο το οποίο είναι υπεύθυνο για την προστασία των παιδιών και νεαρών ατόμων - είτε σε εθνικό είτε σε τοπικό επίπεδο - ανάλογα με τη δομή του οργανισμού σας. Σε περίπτωση που δεν έχει οριστεί υπεύθυνος/η και/ή σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, επικοινωνήστε με τους νόμιμους φορείς/υπηρεσίες.

— Υπηρεσίες στήριξης παιδιών, νεαρών ατόμων και άλλων εμπλεκόμενων προσώπων

Οι αθλητικοί οργανισμοί και οι νόμιμοι φορείς/υπηρεσίες πρέπει να παρέχουν στα θύματα, στις οικογένειές τους και σε όλους τους εμπλεκόμενους/ ενδιαφερόμενους, πληροφορίες σχετικά με τις υφιστάμενες τοπικές και εθνικές υπηρεσίες υποστήριξης.

Κύριες Υποστηρικτικές Υπηρεσίες

— Προετοιμασία για την αντιμετώπιση επιπτώσεων και μεταξύ άλλων συνεπειών την εκ νέου θυματοποίηση

Διατηρείτε μια προσέγγιση εστιασμένη στα παιδιά και τους εφήβους:

- ▶ Βεβαιωθείτε ότι τα παιδιά δεν θα πέσουν εκ νέου θύματα από τις απαντήσεις και αντιδράσεις άλλων ατόμων.
- ▶ Υποστηρίξτε τα παιδιά και ενημερώστε τους άλλους εμπλεκόμενους, ώστε όλοι να κατανοήσουν τις αποφάσεις του οργανισμού ή/και των νόμιμων φορέων/ υπηρεσιών.

start to talk.org